

Minnesanteckningar KLARA granskarmöte 2021-09-22

Tid: Klockan 9.00-15.00

Plats: Digitalt möte i Teams

Närvarande

Slavica Despotovic	Region Stockholm
Rita Grandér	Göteborgs universitet
Petra Hagstrand	Linköpings universitet
Javid Miakhel	EcoOnline
Britt-Marie Olsson	Stockholms universitet
Andreas Resar	Region Västerbotten
Gunilla Sandström	Västra Götalandsregionen
Cecilia Sundelin	central granskare (sekreterare)
Leif Svanblom	Kungliga tekniska högskolan
Lisa Svedbom	Högskolan i Skövde
Cecilia Uppström	Kungliga tekniska högskolan
Frida Wahlund	Region Skåne (ordförande)

§1 Mötets öppnande och ev. presentation av deltagare

Frida öppnade mötet och hälsade alla välkomna. En kort presentationsrunda följde.

§2 Nästa möte

- Nästa möte blir den 23-24 november 2021 i Teams. Granskningsgruppen avvaktar ytterligare något med fysiska möten.
- Mötet därefter blir den 8-9 februari 2022 i Stockholm (KTH).
- Mötet därefter blir 17-18 maj 2022 i Kalmar/Växjö (Linnéuniversitetet). Cecilias förslag på rullande schema godkändes. Se förslaget som bifogas minnesanteckningarna.

§3 Föregående mötesanteckningar

- Granskningsgruppens förslag om att snabbtextkommentaren ”SDB ej CLP” skulle kunna dyka upp automatiskt när man väljer produkttaggen ”SDB enligt GHS” (**utgåringet förslag**). Samt förslaget **2021-05S** om en klickruta ”OK” i riskbedömningsmodulen som ska göra användare extra uppmärksamma på att SDB bara är enligt GHS. Förslagen är skickade till EcoOnline, men inte beslutade ännu. Båda förslagen tas upp på styrelsemötet den 27/9. **Beställd**
- **2021-04S** Autogenererade H-angivelser; I de fall SDB enligt GHS endast har faroangivelser angivna som text, kan välja motsvarande text så att H-angivelsen genereras automatiskt. Det skulle även kunna fungera på motsvarande sätt för de P-angivelser som finns som text i SDB enligt CLP, så att vi granskare slipper koda på egen hand med hjälp av PDF-filen på startsidan. Styrelsen har fått en offert som är för kostsam, och avvaktar med beslut. Kanske blir det ett beslut senare i höst. **Beställd**
- Telefon- och mailsupport/FAQ. Charlotte har nu fått tillgång till att redigera KEF:s hemsida. Hela styrelsen kommer att gå en utbildning under hösten för att lära sig redigera hemsidan.
- **2021-07S** Möjlighet att välja ”intyg” i stället för ”SDB” som det automatiskt blir, för de intyg som laddas upp för respektive kitkomponent. På samma sätt vill granskarna

kunna välja ”SDS” eller ”certificate”. Förslaget behöver förtydligas. Det viktiga är att texten kommer på PP-sidan så att användarna kan se den. Frida/Charlotte omformulerar förslaget och skickar det sedan till EcoOnline.

- **2021-06S** Förslaget om att även inskrivna artikelnummer ska följa med vid överpilning av SDB mellan två produkter. Styrelsen såg att det fanns ett liknande förslag, och behöver förtydliga förslaget till EcoOnline. Förslaget tas upp på styrelsemötet den 27/9. **Beställd**
- **2021-08S** Informationen om hur man ska inventera, för att undvika att skapa fler dubletter i inventeringsverktyget, behöver hamna högre upp. Söktipsen ska läggas direkt under sökfältet. Offert klar, beställning genomförd. **Beställd**
- Följande två förslag är nu beställda:
  - **2021-02S** Dölj/Ta bort Risk- och skyddsfraser
  - **2021-03S** Produkttaggning och filtrering
- **2021-09S** Förslaget ”Valt SDB för granskning” är ännu inte beställt då det behöver förtydligas ytterligare.
- För flampunkter >100 °C: Ser man bara 100,1 i fältet för flampunkt, och inte kommentaren (vilket är fallet i vissa rapporter) blir användaren lurad. >100 grader bör tolkas på samma sätt som ”N/A” alt. ”flammar inte” eller om punkten helt utelämnas från SDS rubrik 9. Enligt Anders Thorén behövs ett funktionstillägg för att det ska fungera. Leif skriver ihop ett förslag som han skickar till EcoOnline.
- Granskningsgruppen behöver den översiktliga statistiken som tidigare fanns tillgänglig från startsidan i granskningsverktyget. Granskningsgruppen är överens om att statistikstaplarna var mycket användbara. Leif meddelade att det medför en kostnad om vi vill ha tillbaka statistikstaplarna. Javid kollar med Lennart om det finns något liknande program som kan fylla samma funktion.
- EcoOnline ansvarar för att uppdatera listorna i granskningsverktyget fyra gånger per år. Diskussion pågår om vi eventuellt även behöver en lista över sprängämnesprekursorer. Är det någon mer lista vi behöver i så fall? Andreas Resar nämnde narkotikaprekursorer. Styrelsen tar upp detta på mötet den 27/9. **Beslutade**
- Produkter som inte är märkningspliktiga enligt GHS. På PP-sidan ser det ändå ut som att produkten inte är märkningspliktig enligt CLP. Detsamma gäller märkningspliktiga produkter enligt GHS, som på PP-sidan ser ut att vara CLP-klassning. Behöver vi göra något åt det? Se KLARA-id 192412 som exempel. Charlotte kollar med Anders T.
- Hur gör vi när klassningen i det nyare SDB från Sigma-Aldrich är mildare än klassningen i det äldre SDB från TCI? Se KLARA-id 12140 som exempel. Rita, Javid och Frida har diskuterat detta och kommit fram till följande;
  - Om produkten har en harmoniserande klassificering, är det den som också ska gälla i KLARA. Granskningsgruppen tycker det låter bra, men systemet behöver utvecklas för att det ska fungera fullt ut. Det kräver bland annat att vi kan koppla ihop ECHA:s hemsida med KLARA så att informationen automatiskt finns via ett klick. Kanske behövs även en kryssruta eller liknande om att klassningen är harmoniserande? Vi behöver också ta hänsyn till att skyddsangivelserna inte finns med på ECHA:s hemsida. Frida formulerar ett utvecklingsförslag och stämmer av med Javid.

- För de produkter som inte har harmoniserande klassificering, är förslaget att vi ska ange den hårdaste klassningen bland de SDB som är max 5 år (på året). Cecilia uppdaterar granskningsinstruktionen.
- Granskningsgruppens önskemål om att kunna få ut egna listor från granskningsverktyget över de produkter man granskat. Rita skriver ett förslag till styrelsen.
- Registreringsåret under ”Per verksamhet” är nu uppdaterat till att bli innevarande år.
- Den nya Teams-kanalen för granskningsgruppen fungerar, men det är inte så mycket aktivitet där ännu. Andreas visar hur vi kan använda den nya kanalen på morgondagens arbetsmöte.

§4 Granskningsfrågor från kvalitetssamordnare

- Två granskningsuppdrag är beställda, dels ett uppdrag om arkivering av produkter som inte inventerats de tre senaste åren, dels ett uppdrag om att gulgranska produkter som bara har SDB enligt GHS.
- Ytterligare ett granskningsuppdrag är på gång, det handlar om att granska produkter med gamla SDB.

§5 Föranmälda frågor från granskarna (anmäles senast den 10/9 till Cecilia)

Cecilia Uppström, 2021-05-19

1. Hur gör vi med blå produkter som behöver skapas utifrån blandningar, vars SDB bara är enligt GHS? Ska vi markera att dessa produkter är enligt GHS på något sätt? Se KLARA-id 179874 som exempel.
Svar: Vi behöver inte göra något på de blå produkterna som skapas utifrån SDB enligt GHS.
2. Säkerhetsdatabladet är från Millipore, och webadressen i KLARA leder då till Mercks/Millipores hemsida. Samtidigt finns produktens SDB bara att ladda ner på Sigmas hemsida. Hur ska vi göra? Se KLARA-id 85358 som exempel.
Svar: Millipores länk leder nu till Sigma-Aldrichs hemsida så det är löst. Detsamma ser ut att gälla leverantören Supelco.
3. Jag har sett flera SDB med ”I enlighet med förordning (EG) 2015/830” och med klassning enligt CLP. Jag antar att dessa är ok då jag sett liknande produkter som är slutgranskade? Hur ska jag tänka här?
Svar: Vi kan slutgranska dessa produkter, även om leverantören egentligen ska hänvisa till den ursprungliga Reach-förordningen 1907/2006. Leif kan undersöka frågan ytterligare för att se om han kan få fram något mer.

Petra Hagstrand, 2021-05-21

1. I säkerhetsdatabladet för KLARA-id 215131 står det i inledningen av SDB (avsnitt 1) att exponeringsscenario finns integrerat i avsnitt 1-16. Är det någon annan som sett detta tidigare? Ska vi kryssa i rutan för Exponeringsscenario eller inte för dessa produkter?
Svar: Javid kollar upp frågan med Kemikalieinspektionen.

Cecilia Sundelin, 2021-05-24

1. Hur ska vi granska KLARA-id 91137? SDB enligt GHS har hårdare klassning än SDB enligt CLP.

Svar: I grunden är det CLP-klassificeringen som ska gälla. Cecilia börjar med att dubbelkolla produktens klassificering med Sigma.

2. Fråga från en gulgranskare: Det är lite olyckligt med volym och massa och hur dessa ämnen hanteras. Borde det inte vara ”obligatoriskt” att uppdatera både volyms- och massaprodukten i det fall båda två finns i KLARA? Se KLARA-id 18302 resp. 141731 som exempel (nu uppdaterade).

Svar: Cecilia kompletterar granskningsinstruktionen med en uppmaning om att man gärna får uppdatera motsvarande produkt, men det är inte obligatoriskt.

Britt-Marie Olsson, 2021-06-09

1. Se KLARA-id 51214 där klassificeringen från både Sigma och TRC är mildare än ECHA:s klassificering (se länk nedan). Hur ska vi granska dessa produkter, kan vi informera användarna om ECHA:s klassificering på något sätt?

<https://clicktime.symantec.com/3DBML3YMdQZYScLexmYp4Wj6H2?u=https%3A%2F%2Fecha.europa.eu%2Fsv%2Fsubstance-information%2F-%2Fsubstanceinfo%2F100.005.380>

Svar: ECHA har nu uppdaterat sin hemsida och ändrat produktens klassificering.

2. Vilken sammansättning ska vi ange om SDB på svenska/engelska anger olika sammansättning? Se KLARA-id 212164.

Svar: Granskningsgruppen är överens om att vi ska gå på sammansättningen i det svenska SDB. Cecilia förtydligar granskningsinstruktionen.

Kristina Orselius, 2021-06-22

1. Behöver vi räkna om M till % för att kunna ange rätt ”Max andel”? Se KLARA-id 183419 som exempel.

Svar: Kontakta leverantören och be dem uppdatera samtliga ingående ämnen till %. Det är deras ansvar enligt lagstiftningen. Cecilia uppdaterar granskningsinstruktionen om att det är viktprocent som avses (%). Cecilia kompletterar även granskningsinstruktionen med referens till lagstiftningen.

Frida Wahlund, 2021-07-21

1. Listan som kommer upp under ”Cas-nummer översikt” bör i första hand vara sorterad efter granskningsstatus och i andra hand efter faroangivelser, alternativt att dessa själv går att filtrera efter. Detta eftersom vi i första hand, enligt granskningsinstruktionen, ska välja gröna produkter.

Svar. Vi tar upp frågan senare i eftermiddag, under punkten ”Information från central granskare”.

Funktioner	Spara	Vä/Hö	Töm	Tidigare
Ursprung	AOKIKEM 2020-04-17 Produkten behandlad av Kvalitetsansvarig.			
Produkt [165576]	Etanol 95-97% (v/v)			
CAS <i>AEMI</i>	64-17-5	EG-nr	Index-nr	603-002-00-5
Dubbletter finns på detta CAS-nummer				
Summaformel	C2H6O			
Synonymer	Casnummer översikt			
Sammansättning	Blandningar Ingår i 13 KIT eller blandningar.			
Användning	Laborierkemikalie			
CLP	Ej märkningsplikt PBT/vPvB			
Faroangivelser (H)	H225 H319			
Skyddsangivelser (P)	P210 P243 P280 P305 + P351 + P338 P403 + P235			
Klassning	2.6 Brandfarliga vätskor, kategori 2 3.3 Ögonirritation, kategori 2			
Klara Namn	Typ	Granskad	Angivelse	Flam
168349 Etanol	Ämne	Blå	H226 H303 H315 H320	20.9
187300 Etanol	Ämne	Blå	H225 H315 H319 H411	
210634 Etanol	Ämne	Blå	H225 H315 H319 H335	
199777 Etanol	Ämne	Blå	H225 H319 H411	
200245 Etanol 70% (denaturerad med Isopropanol) (Solveco)	Blandning	Grön	H225 H319	20.9
175748 Etanol 70% (Solveco)	Blandning	Grön	H225 H319	20.9
178739 Absolut Etanol (Histolab)	Blandning	Grön	H225 H319	13
181632 Etanol	Ämne	Blå	H225 H350	
189446 Etanol 95% (Histolab)	Blandning	Grön	H225 H319	13
189448 Etanol 70% (Histolab)	Blandning	Grön	H225 H319	13.1
189784 Etanol	Ämne	Blå	H225 H411	
197966 Etanol	Ämne	Blå	H225 H280	
169405 Etanol absolut 70% (v/v) (VWR International)	Blandning	Grön	H225 H319	22
482 Etanollösning 70% (Sigma-Aldrich)	Blandning	Grön	H225 H319	21
14139 Etanol >= 99%	Ämne	Grön	H225 H319	13
20694 Etanol 95%	Blandning	Grön	H225 H319	12
45874 Etanol denaturerad 99,5% (Solveco)	Blandning	Grön	H225 H319	12
82117 Etanol 96%	Blandning	Grön	H225 H319	12
101374 Etanol absolut	Ämne	Grön	H225 H319	12
110103 U-Sprit 70%	Blandning	Grön	H225 H319	21

2. Om en gulgranskare har ett uppdaterat sdb för en grön produkt, bör denna kunna lägga in sdb, mot att produkten automatiskt blir gul. Därefter kan gulgranskaren granska om produkten och lägga till taggen ”Ok slutgranska”

Svar: Frida formulerar ett förslag direkt till styrelsen, och informerar oss på nästa möte.

3. Vilket sdb ska ligga till grund för klassificering? – förslag på ändring i granskningsinstruktion

- a. Om harmoniserad klassificering finns; CAS-nummer kopplat till Echas hemsida, med harmoniserad klassificering. Det behöver också framgå i granskningsverktyget att det är en harmoniserad klassificering.
- b. Om harmoniserad klassificering saknas;
  - i. Fortsätta som nu, alltid ange hårdaste klassificering
  - ii. Använda nyaste databladet

- iii. **Använda hårdaste klassning bland de sdb som är nyare än 5 år-**
förslag på ändring i granskningsinstruktion
- iv. Använda den klassning som flest leverantörer har

Svar: Punkten redan hanterad, se punkten "Föregående mötesanteckningar" ovan.

Javid Miakhel, 2021-08-04

1. Se KLARA-id 73733 samt Sigmas produkter med produktnummer 71208 resp. 359297. Produkterna är fasta men med olika renhetsgrader. Ska dessa två produkter bli ett eller två KLARA-id?

Svar: Eftersom produkterna är fasta produkter med olika renhetsgrad, blir det en produkt i KLARA.

Slavica Despotovic, 2021-08-27

1. KLARA-id 214241 och 9129 ser ut att vara en och samma produkt. Det är en vätska, jag tror inte att det finns i massa form (IPA-3 säljs som massa men ej 2-propanol då den är en alkohol-lösningsmedel. 2-propanol förkortas till IPA).

Svar: Det är korrekt granskat, produkten får finnas i både massa och volym.

§6 Information från styrelsen

- Styrelsen har nu förtydligat vad som gäller angående samtliga utbildningar (gul- och gröngranskutbildningar, granskardag, granskarträff) i KLARA. Styrelsen har kommit fram till att:
  - Samtliga deltagare ska kunna närvara under hela utbildningstillfället
  - Fast anställd personal ska erbjudas plats i första hand. Vid tillfälligt anställd personal kan dessa internutbildas.
  - En medlem får använda max 1/4 av platserna vid ett och samma tillfälle. Övriga i mån av plats.

Cecilia ser till att informationen kommer med i samtliga inbjudningar från och med nu.

§7 Information från systemutvecklingsgruppen (SUG)

- Systemutvecklingsgruppen (SUG) arbetar just nu med två ärenden som berör granskningsgruppen:
  - Funktionen "CAS-nummer översikt". Se granskningsgruppens kommentarer i separat fil som bifogas minnesanteckningarna.
  - Avfallskoder i KLARA. SUG har ett förslag om att systemet automatiskt ska kunna generera avfallskoder (HP-koder). Det handlar främst om att göra det lättare att sortera ut vad som är farligt avfall och inte. Andreas sammanställer utvecklingsförslaget och skickar till granskningsgruppen, för att sedan få en offert från EcoOnline.

§8 Information från central granskare

- Rapport från höstens granskarträff för gulgranskare. Granskarträffen är en halvdag för gulgranskare som bara vill granska tillsammans. Granskarträffen var fullbokad med 12 deltagare från åtta olika medlemmar.
- Höstens granskarutbildningar:

- Granskardag för gulgranskare 5/10 (fullbokad).
  - Slutgranskarutbildning 12-13/10 (platser finns fortfarande). Dock oklart om utbildningen kommer att bli av då deltagarna inte granskat tillräckligt.
  - Gulgranskarutbildning 26-27/10 (fullbokad).
- Uppföljning av gulgranskare juni 2021. Årets första uppföljning är avslutad. Uppföljningen baserades på produkter som granskats under perioden 20200501-20210525. Cecilia har slumpmässigt valt ut fem produkter/granskare. Rekordmånga granskare ingick i denna uppföljning: 37 granskare från 12 medlemmar. Uppföljningen är som vanligt mycket noggrann och andelen produkter som granskats utan anmärkning var 26% (rekord!).
  - Uppföljning av slutgranskare juni 2021. Årets första uppföljning är avslutad. Uppföljningen baserades på produkter som granskats under perioden 20200501-20210525. Cecilia har slumpmässigt valt ut tio produkter/granskare. Antalet granskare som ingick i denna uppföljning var 20 (av totalt 24). Uppföljningen är som vanligt mycket noggrann och andelen produkter som granskats utan anmärkning var 24%. Det är första gången som gulgranskarna har ett bättre resultat än slutgranskarna.
  - Genomgång av nya granskningsinstruktionen (version 2021-08-24). Cecilia kommer att gå igenom den nya versionen på morgondagens arbetsmöte.
  - Genomgång av funktionen ”CAS-nummer översikt”. Granskningsgruppen kommenterade direkt i Martinas dokument som bifogas minnesanteckningarna.

§9 Övriga frågor

Från Javid 2021-09-14: Se KLARA-id 159700 med SDB enligt GHS som har denna fras: *May form combustible dust concentrations in air* som har H500 och som saknas i Klara. Ska vi lägga till denna fras i granskningsverktyget?
 Svar: *Frågan hanns ej med, tas upp vid nästa granskarmöte.*

§10 Information från mötesdeltagarna (i mån av tid) (ingen tid över)

Cecilia Sundelin 2021-09-22